

דבר המנכ"ל

המשק הישראלי מסכם את חודש מאי ברגשות מעורבים. השיפור ההדרגתי במצבו הכלכלי של המשק שלו היינו עדים החל מסוף שנת 2003 מתמתן. תימוכין למגמה זו ניתן למצוא לדוגמא במדד המשולב של בנק ישראל שמעיד על האטה בהאצה הכלכלית שהסתמנה במשק החל מסוף השנה שעברה. וכמובן גם בנתונים אותם אוספת ומפרסמת חברתנו ומתפרסמים בגיליון זה.

כך לדוגמא אם נבחן את רמות הסיכון במשק, החל מאוקטובר 03 בו עמד שיעור החברות בסיכון גבוה מאוד על שיא של 18.1% מכלל החברות במשק הישראלי, חלה ירידה ברמת הסיכון במשק. אך החודש שוב מתמתנת עלייה קלה (17%) המערערת את השיפור שהורגש בחודשים האחרונים. על פי הנתונים כ-1200 חברות ישראליות נוספו החודש לרשימת החברות הנמצאות בסכנת סגירה. גם במדד מוסר התשלומים לחודש מאי אנו רואים כי אמנם קיים שיפור במוסר התשלומים לעומת אפריל אך עדיין לא חזרה המגמה החיובית שהסתמנה בחודשים פברואר ומרץ.

אנו שמחים לבשר לכם כי החודש הקמנו חטיבת נדל"ן חדשה שתתמקד באיסוף וניתוח נתונים אודות ענף זה. ע"פ נתוני החטיבה, גם בענף הנדל"ן, אנו עדים לכך כי קיימת האטה בצמיחת הענף. הגידול בנטילת משכנתאות ברבעון הראשון של 2004 עליו דיווחו הבנקים אינו מעיד על התעוררות גדולה ברכישת דירות וכן נמצא כי הביטול של מענקי הזכאות הביא לקיפאון ברכישת דירות בפריפריה.

ייתכן שאנו עדים עכשיו למגמה שבה המשק הכלכלי הישראלי מאזן את עצמו. נראה כי סימני הצמיחה בחודשים הראשונים של השנה היו גבוהים מדי ואולי הושפעו מאווירת צמיחה שהקדימה את זמנה והוזנה על ידי גורמים אינטרסנטים בבחינת - נבואה המגשימה את עצמה.

אנו ב-D&B נמשיך לעקוב מקרוב אחר ההתפתחויות הכלכליות השונות במשק בכלל ובסקטור העיסקי בפרט, נקפיד לעדכן אתכם באמצעות המדדים הייחודיים שלנו המופצים אליכם דרך עיתון אלקטרוני זה.

נשמח לקבל את תגובתכם ולעמוד לשרותכם בכל נושא.
ניתן ליצור עימנו קשר בטלפון שמספרו: 03-7330333 או באמצעות הדוא"ל: custser@dbisrael.co.il.
לכתובת: ד"ר עיתון אלקטרוני זה.

בברכה,
ראובן קובנט - מנהל כללי
D&B וצוות עובדי

כתורות

מדד מוסר התשלומים של D&B

שיפור במוסר התשלומים במשק במאי לעומת אפריל. 16.7% מהעסקים מפגרים בתשלומים במאי לעומת 20.3% באפריל
D&B: החודש יש שיפור במוסר התשלומים אך עדיין לא חזרה המגמה החיובית שהסתמנה בחודשים פברואר ומרץ.

[המשך הכתבה בעמוד 2](#)

המיתון עוד כאן...

כ-1200 חברות ישראליות נוספו החודש לרשימת החברות הנמצאות בסכנת סגירה.

מומחי D&B: מגמת השיפור ברמות הסיכון במשק שהורגשה בחודשים האחרונים מתערערת. שיפור בענף הנדל"ן: שיעור חברות הבנייה בסכנת סגירה ירד מ-28% ל-27%.

[המשך הכתבה בעמוד 3](#)

חטיבת הנדל"ן של D&B: ענף הנדל"ן טרם יצא מהמיתון

ירידה חדה בנטילת משכנתאות לדיור באפריל וקיפאון במכירת דירות בפריפריה
הגידול בנטילת משכנתאות ברבעון הראשון של 2004 אינו מעיד על התעוררות גדולה ברכישת דירות: 35% מהמשכנתאות - כתוצאה ממיחזור משכנתא קיימת. עלייה של 28% בנטילת הלוואות לכל מטרה בבנקים למשכנתאות כנגד שעבוד הנכס - נוטלים משכנתא לכסות את המינוס.

[המשך הכתבה בעמוד 4](#)

לסגר על השטחים השפעה קשה על ענף הבניה

בין 400 ל-500 אתרי בניה מושבתים בגלל מחסור בעובדים התפנית החיובית בענף בסכנה

התלות בעובדים לא ישראלים, ערבים וזרים רבה והענף בקפאון. כ-30% מהפועלים בענף הינם מהשטחים. הסגר על השטחים המונע מהפועלים להגיע לאתרי הבניה יביא לקיפאון מוחלט בענף.

[המשך הכתבה בעמוד 5](#)

לבקשת D&B העריכו עורכי הדין מיהם המשרדים המוערכים ביותר בתחום דיני האישות ודיני העבודה

D&B פנתה ל-100 המשרדים הגדולים וביקשה את הערכתם לגבי המובילים בתחום האישות ודיני העבודה. "מוביל" הוגדר ככזה שיכולתו המקצועית והמוניטין המקצועי שצבר בתחום, הם הגבוהים ביותר.

[המשך הכתבה בעמוד 6](#)

מדד מנהלי הרכש ממשך להתרחב

5 חודשים רצופים של התרחבות המגזר היצרני; המדד עמד באפריל על 57.1% לעומת 56.3% במארס

קו 50% מפריד בין האטה להתרחבות של המגזר היצרני במשק.

[המשך הכתבה בעמוד 7](#)

סקירת החודש ענף השמירה, האבטחה והנקיון

ענף השמירה האבטחה והניקיון מגלגל כ-7 מיליארד שקל מפעילות של כ-300 חברות

רמת הריכוזיות בענף גבוהה - עיקר ההכנסות בענף מרוכזות בחברות הגדולות. כ-39.8% מסך המכירות נרשמות ב-26 החברות הגדולות בענף המציגות פדיון של מעל ל-40 מיליון שקל. הענף מאופיין במספר גדול של חברות בעלי מחזורי מכירות נמוכים. כ-74.3% מהחברות בענף מציגות פדיון של כחצי מיליארד שקל המהווה כ-8.2% מסך המכירות בענף. הפדיון השנתי הממוצע לחברה בענף מסתכם בכ-2.2 מ' שקל.

[המשך הכתבה בעמוד 8](#)

מדורים נוספים

דנס 100 - דירוג החברות המובילות במשק הישראלי לשנת 2004:

-	קופות חולים	עמ' 10
-	חברות ליסינג	עמ' 11
-	החברות הפעילות בשוק ההון	עמ' 12
-	חברות הבניה המובילות בישראל	עמ' 13
-	שוק הביטוח בישראל	עמ' 15

אתרי אינטרנט נבחרים

דן אנד ברדסטריט ישראל
דרך השלום 53 גבעתיים
טלפון: 03-7330330 פקס: 03-7330340
<http://www.dbisrael.co.il>

שיפור במוסר התשלומים במשק לעומת אפריל. 16.7% מהעסקים מפגרים בתשלומים במאי לעומת 20.3% באפריל

D&B: החודש יש שיפור במוסר התשלומים אך עדיין לא חזרה המגמה החיובית שהסתמנה בחודשים פברואר ומרץ.

ב-2004 המשק הראה האצה משמעותית בצמיחה ועתה נראה כי חלה האטה או קפאון באותם נתונים מעודדים אם כי המגמה החיובית עדיין מורגשת.

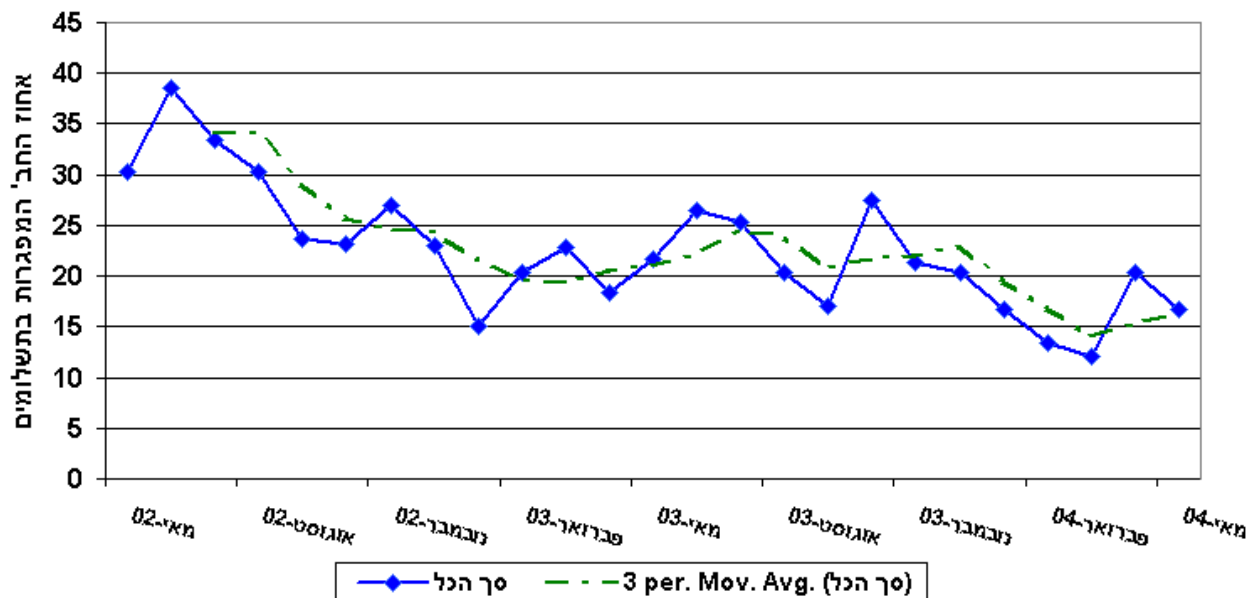
שבעה מתוך 12 ענפים הנבדקים מדי חודש במסגרת מדד מוסר התשלומים רשמו במאי שיפור במוסר התשלומים, ביניהן: מתכת ל-15.9%, חנויות מזון מ-11.7% ל-10.1%, שירותים עסקיים מ-20.3% ל-16.9%, שירותים עסקיים מ-13.5% ל-10.1%.

בין הענפים בהם נרשמה הרעה במוסר התשלומים: קבלנות בנייה מ-30.1% ל-36.5%, בתי מלון והארוחה מ-24.8% ל-26.7% ובענף הטקסטיל נרשמה קפיצה מ-12.1% חברות המפגרות בתשלומים בענף בחודש אפריל ל-24.5% במאי. את רשימת החברות המפגרות במוסר התשלומים ממשיכות להוביל חברות הבנייה.

מדד מוסר התשלומים של דן אנד ברדסטריט ישראל מראה החודש על שיפור במוסר התשלומים במשק לעומת חודש אפריל. בחודש אפריל הגיע שיעור החברות המפגרות בתשלומים לספקים ל-20.3% וזאת לאחר מגמה של מספר חודשים שהראתה על שיפור במוסר התשלומים ששיאה היה במרץ 04 אז עמד על שיעור של 12.1% בלבד.

בחודש מאי שיעור החברות המפגרות בתשלומים יורד שוב ועומד על שיעור של 16.7% מכלל החברות במשק.

כלכלני D&B מסבירים כי, ההערכות בחודש שעבר היו כי ההרעה המשמעותית באפריל נבעה מכך שמדובר בחודש של חגים והגידול בפיגור נבע מהעובדה שעסקים רבים היו סגורים ולא תפקדו באופן מלא. אך עם זאת בחודש מאי אנו למדים כי המגמה החיובית שהסתמנה החל מדצמבר 03 וביטאה יציבות ושיפור אמיתי במוסר התשלומים לא חזרה במלואה. לדבריהם, נתונים אילו יחד עם נתונים נוספים של החברה מראים כי בחודשים הראשונים של שנת

כ- 1200 חברות ישראליות נוספו לחודש לרשימת החברות הנמצאות בסכנת סגירה.

מומחי D&B : מגמת השיפור ברמות הסיכון במשק שהורגשה בחודשים האחרונים מתערערת. שיפור בענף הנדל"ן: שיעור חברות הבנייה בסכנת סגירה ירד מ- 28% ל- 27%.

הענפים ללא שינוי הם:

חניות המזון ושירותים עיסקיים

הענפים שרשמו שיפור קל ברמת הסיכון:

קבלנות בנייה, מלונות ובתי הארחה, הוצאה לאור ודפוס.

כלכלני דן אנד ברדסטריט מציינים עוד כי בענף קבלנות הבנייה חל שיפור משמעותי כאשר שיעור החברות בסכנת סגירה ירד מ- 28% באפריל 2004 ל- 27% במאי 2004.

עם זאת, ענף הבנייה עדיין נמצא במקום השני ברשימת הענפים המסוכנים שאותו מוביל ענף חניות המזון עם 43.8% של חברות הנמצאות בסכנת סגירה. בין הענפים הבטוחים נמצאים ענף ההוצאה לאור והדפוס שרמת הסיכון בו בחודש מאי עומדת על 11.9% לעומת 12.2% בחודש אפריל, ואחריו ענף הציוד האלקטרוני שרשם עלייה קלה מאוד בשיעור החברות בסיכון גבוה, משיעור של 12.6% באפריל ל- 12.7% במאי.

ניתוח סיכון העסקים לחודש מאי של חברת D&B - דן אנד ברדסטריט ישראל מעלה כי שיעור החברות בסיכון עסקי גבוה מאוד, קרי, בסכנת סגירה, עלה מ- 16.6% בחודש אפריל ל- 17% בחודש מאי. ועל פי הנתון המספרי, כ- 1200 חברות נוספו במהלך חודש מאי לרשימה העומדת כעת על כ- 50,000 מכלל החברות במשק.

עלייה זו התווספה לעלויות קטנות שהיו גם בחודשים מרץ ואפריל לעומת הנתונים בפברואר שעמדו על 16.3% של חברות בסיכון עסקי גבוה.

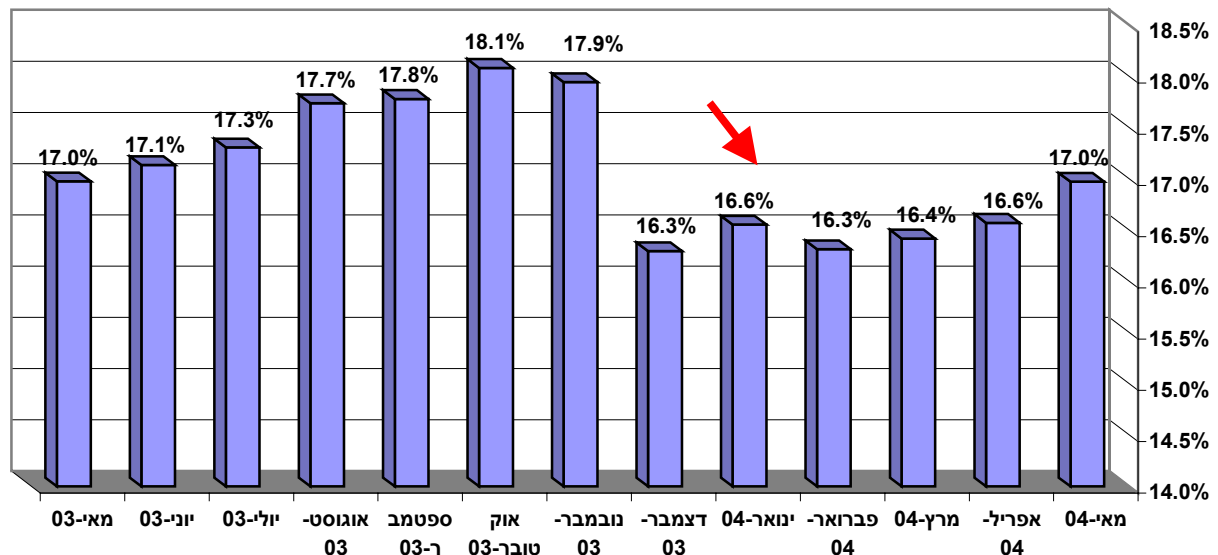
כלכלני דן אנד ברדסטריט מסבירים כי החל מאוקטובר 03 בו עמד שיעור החברות בסיכון גבוה מאוד על שיא של 18.1% מכלל החברות במשק הישראלי, חלה ירידה ברמת הסיכון במשק. אך החודש שוב מסתמנת עלייה קלה המערערת את השיפור שהורגש בחודשים האחרונים. המשק מאזן את עצמו, סימני הצמיחה בחודשים הראשונים של השנה היו גבוהים מדי והושפעו כנראה מאווירת צמיחה שהקדימה את זמנה. נתוני D&B תואמים גם את המדד המשולב של בנק ישראל בחודש אפריל שמעיד אף הוא על האטה או קיפאון בהאצה הכלכלית שהסתמנה במשק החל מסוף השנה שעברה.

להלן פירוט רמות הסיכון במשק על פי ענפים:

הענפים שרשמו הרעה קלה ברמת הסיכון:

תעשיות העץ והנייר, ייצור מזון, מוצרים שאינם ברי קיימא, מתכת ומכונות, תעשיית טקסטיל, מוצרים ברי קיימא, מוצרי כימיה ודלק וציוד אלקטרוני.

שיעור החברות בסיכון עסקי גבוה מאוד

ירידה חדה בנטילת משכנתאות לדיור באפריל וקיפאון במכירת דירות בפריפריה

חטיבת הנדל"ן של D&B: הגידול בנטילת משכנתאות ברבעון הראשון של 2004 אינו מעיד על התעוררות גדולה ברכישת דירות: 35% מהמשכנתאות – כתוצאה ממיחזור משכנתא קיימת. עלייה של 28% בנטילת הלוואות לכל מטרה בבנקים למשכנתאות כנגד שעבוד הנכס – נוטלים משכנתא לכסות את המינוס.

הציפיה להמשך העלאת הריבית הקבועה, צמודת המדד של המשכנתאות, שהחלה באפריל '04 והשפעת החגים.

עיקר הגידול במכירת דירות חדשות באזור תל אביב. בפריפריה - קיטון

לדברי שקד, סימני ההתעוררות בשוק הנדל"ן הפרטי בהסתמך על נתוני הלמ"ס מצביעים על גידול של 8% במכירת דירות חדשות במגזר הפרטי בחודשים ינואר-פברואר 2004, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

לפי נתוני המגמה, נמשכת הירידה במלאי הדירות החדשות שנתרו למכירה ומספרן בסוף פברואר 2004 נמוך ב-6% ממספרן בסוף פברואר 2003. בחודשים נובמבר 2003-פברואר 2004 ירד קצב הגידול של מספר הדירות החדשות שנמכרו בבניה הפרטית והגיע ל-8% בחישוב שנתי. אך, עיקר הגידול במכירת דירות חדשות היה באזור המרכז. במחוז תל-אביב חל גידול של 56%.

לעומת זאת, בפריפריה ובעיקר בצפון, חל קיטון בהיקף המכירות, כ-46% בהשוואה לשנת '03. הקיפאון שבמכירת דירות בפריפריה נובע כאמור מביטול מענקי הסיוע לציבור. היקף המענקים בחודש מארס 2003 הסתכם בכ-28 מיליון שקל, בהשוואה למוצק של 80 מיליון שקל בשנת '03.

בחודש מארס 2004 ניכרת לראשונה זה שנה ירידה בפיגורים המצטברים של לווים לדיור, אך היציאה מהמיתון בענף הבניה היא איטית ורמת הסיכון של חברות הבניה עדיין גבוהה.

הירידה בהיקף המענקים גרמה לירידה בכוח הקניה ומקשה על ההתאוששות באזורים אלו. לפיכך, הנתונים שהוצגו אינם משקפים עדיין יציאה מהמיתון, ועל מנת שהענף יראה סימני התאוששות אמיתיים, על מגמת רכישת הדירות להתרחב לכל חלקי הארץ, וזאת על ידי החזרת מענקי הזכאות, שיאפשרו לשכבות החלשות לחזור ולרכוש דירות.

ההערכות המתפרסמות באחרונה בדבר יציאה מהמיתון בענף הבניה מקדימות את זמן ואינן מדויקות. זו מסקנת מחקר של חטיבת הנדל"ן של חברת D&B – דן אנד ברדסטריט ישראל. ממוסקנות המחקר עולה, כי בתקופה שבין דצמבר 2003 למארס 2004 נרשם גידול חד בהיקף הלוואות לדיור, לעומת גידול קל בלבד במכירת דירות חדשות. חוסר התאמה זה מוסבר בכך, שחלק ניכר מהלוואות הן תוצאה של מיחזור הלוואות קיימות (ריפינסינג) ושל נטילת הלוואות לכל מטרה בבנקים למשכנתאות ולא בגין נטילת משכנתא חדשה, לרכישת דירה.

לפי ההערכות, ברבעון הראשון של 2004, כ-35% מהיקפי המשכנתאות החדשות נבעו ממיחזור הלוואות ישנות, מהלך כדאי בשל הירידה בריבית הקבועה והאטרקטיביות של הלוואות צמודות מט"ח.

בנוסף, אותרה עלייה של כ-28% בהיקף הלוואות לכל מטרה, הניתנות בבנקים למשכנתאות כנגד שיעבוד נכס. הריבית על הלוואות אלה אטרקטיבית יותר בבנקים למשכנתאות לעומת הבנקים המסחריים והפריסה ארוכה יותר, חלק מהלווים נטלו משכנתאות אלה, כדי לסגור משיכות יתר.

בנוסף למיחזור הלוואות ישנות ועליה בנטילת הלוואות לכל מטרה, מיוחסת הירידה גם לצמצום במענקי הסיוע לציבור. אלה קטנו בכ-65% בחודש מארס '04, בהשוואה למענקי הסיוע בשנת '03. קיטון זה גרם לירידה חדה בהיקף הלוואות לדיור בחודש אפריל '04. ולכן בפריפריה ובעיקר בצפון, חל קיטון בהיקף המכירות, בכ-46% בהשוואה לשנת 2003.

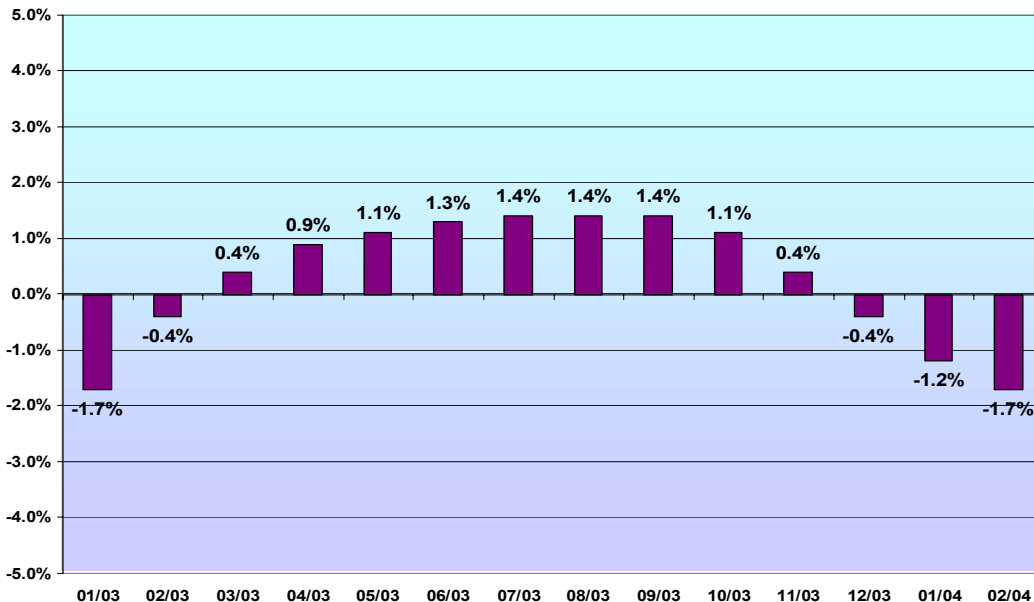
מנכ"ל דן אנד ברדסטריט ראובן קובנט, מעריך לאור הנתונים, כי רק במידה והמדינה תחזיר את מענקי הזכאות, תתרחב המגמה של גידול ברכישת דירות, מהמרכז לפריפריה ייווצר שינוי מהותי בענף הנדל"ן.

חטיבת הנדל"ן מסייעת במניעת קבלת החלטות שגויות

D&B הקימה באחרונה חטיבת נדל"ן חדשה, שיחודה באיסוף וניתוח מידע עסקי על ענף הבניה והתשתיות. החטיבה הוקמה בשל דרישת יזמים, קבלנים וחברות, הנדרשים לכלי פיננסי חיוני ולליווי שוטף בניהול סיכונים אשראי. כלי זה אף מסייע במניעת החלטות עסקיות שגויות באקלים העסקי הסוער המאפייני בשנים האחרונות את הענף.

מנהל חטיבת הנדל"ן של D&B, ארז שקד, מסר כי על פי הנתונים, ממוצע היקף הלוואות לדיור בחודשים דצמבר 2003-מארס 2004 הסתכם בכ-1.77 מיליארד שקל, אולם באפריל 2004 חלה ירידה בהיקף הלוואות לדיור והסתכמה בכ-1.2 מיליארד שקל. ירידה זו נבעה מחוסר כדאיות במיחזור הלוואות לדיור עקב החשש מעליית ריבית הליבור, שהובילה לצמצום בהיקף הלוואות המט"חיות. עוד תרמה לכך

אחוז שינוי במכירת הדירות (נתוני מגמה, כל חודש לעומת קודמו)

בין 400 ל-500 אתרי בניה מושבתים בגלל מחסור בעובדים התפנית החיובית בענף בסכנה

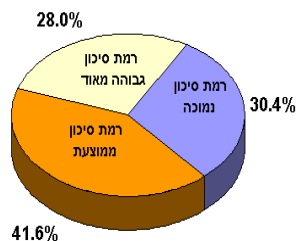
התלות בעובדים לא ישראלים, ערבים וזרים רבה והענף בקפאון. כ-30% מהפועלים בענף הינם מהשטחים. הסגר על השטחים המונע מהפועלים להגיע לאתרי הבניה יביא לקיפאון מוחלט בענף.

לדברי ארז שקד, מנהל חטיבת הנדל"ן ב-D&B, הסגר בשטחים פוגע בענף בנקודת מפנה, בה לראשונה מורגשת התאוששות אמיתית ואף תחילת יציאה מהמיתון המעמיק בו הוא שרוי. ההתאוששות במשק גורמת להתעוררות בביקוש לדירות, אלא שמלאי הדירות קטן ומתדלדל. באזור המרכז למשל, מלאי הדירות המוגמרות עומד כיום על כ-5000 דירות, נקודת שפל ביחס לנתונים קודמים. מתווסף לכך הקיפאון באתרי הבניה, כך שהתאוששות הענף הולכת ומתרחקת ורמת הסיכון בענף תגדל עד לכ-30% ויותר מהחברות, שיעברו לרמת סיכון גבוהה מאוד.

פגיעה גם בחברות תשומות הבניה

ארז מוסיף, כי הפגיעה היא לא רק בחברות הבניה, מהסקר עולה כי תעשיית תשומות הבניה נפגעת לא פחות. חברות אלו מדווחות על ירידה של עשרות אחוזים בביקושים. הפגיעה הקשה ביותר היא בעיקר בדרום הארץ, בה נרשם קיטון בביקושים של כ-40%. באזור המרכז הפגיעה של כ-15%. באזור הצפון הפגיעה כמעט ולא מורגשת בעיקר בשל ההסתמכות על פועלים ישראליים המתגוררים באזור הצפון.

רמת הסיכון בענף הבניה

סקר שערכה חברת D&B דן אנד ברדסטריט ישראל על השפעת הסגר המתמשך בשטחים על ענף הבניה מגלה, כי כ-400 עד 500 אתרי בניה נמצאים במצב של הקפאה עקב הסגר בשטחים. הסגר המוחלט על השטחים, שהוטל בעקבות חיסולו של אחמד יאסין, מחריף עוד יותר את הקשיים בהם כבר מצוי ענף הבניה. השוני בתקופה זו, מתקופות קודמות בהן היו סגרים על השטחים, נובע מהחרפת מצוקת כוח האדם בה שרוי הענף, בעקבות הירידה במספר העובדים הזרים בענף.

תלות קריטית בעובדים לא ישראלים

ענף הבניה הוא מהענפים הבודדים בו התלות בעובדים לא ישראליים היא קריטית להמשך פעילותו. לפי הערכות שיעור המועסקים הזרים בענף עומד על כ-50%, שיעור הישראלים כ-20% ושיעור המועסקים מהשטחים כ-30%. מניעה לאורך זמן של כניסת עובדים מהשטחים ובמקביל אי הגדלה של מכסות העובדים הזרים בענף ושמירה על מדיניות "שמים סגורים", גוררת איחורים בלוח הזמנים של פרויקטים, לגידול בעלויות העסקה אלטרנטיביים ולשחיקה בריווחיות חברות הבניה. לפי הערכות, היקף הנזקים לענף הבניה עלול להגיע למאות מיליוני שקלים ולגידול באחוז החברות המצויות בקשיים כלכליים.

28% מהחברות בענף ברמת סיכון גבוהה מאוד

מניתוח רמת הסיכונים בענף עולה, כי כ-28% מהחברות בענף הבניה נמצאות ברמת סיכון גבוה מאוד ובסכנה של חדלות פרעון. על פי D&B, סיכון התקשרות גבוה משקף את אחוז החברות והעסקים הנמצאים בקושי תפקודי ויכולתם לעמוד בהתחייבויותיהם נמוכה. חברות אלו מאופיינות במוסר תשלומים לקוי, מעורבות בתביעות המהוות איום על הפעילות השוטפת, דיווחים על צ'קים חוזרים, הפסדים גבוהים וחשבונות בנק מוגבלים והסיכוי לסגירתם בטווח הקצר גבוהה.

לבקשת D&B העריכו עורכי הדין מיהם המשרדים המוערכים ביותר בתחום דיני האישות ודיני העבודה

D&B פנתה ל-100 המשרדים הגדולים וביקשה את הערכתם לגבי המובילים בתחום האישות ודיני העבודה. "מוביל" הוגדר ככזה שיכולתו המקצועית והמוניטין המקצועי שצבר בתחום, הם הגבוהים ביותר.

השנה, נענתה D&B לאתגר והחליטה לשלוח עו"ד מטעמה אל כ-100 משרדי עו"ד הגדולים כפי שמדורגים בדנס-100 ולבקש את הערכת צמרת עו"ד במגוון תחומי פעילות. כתוצאה מהמפגשים שיקללו ב-D&B את הערכתם של עו"ד המובילים ועל סמך הערכתה זו, הוכנה הרשימה שלהלן. "מוביל" הוגדר כמשרד שיכולתו המקצועית והמוניטין המקצועי שצבר בתחום, הינם הגבוהים ביותר. משרדים לא הורשו לדרג את עצמם

ההערכה* נעשתה בקרב כ-100 המשרדים הגדולים שדורגו בשנתון דנס-100 2003, כאשר כל משרד התבקש להציג את 5 המשרדים "המובילים" בתחום התמחותו. בנוסף, בתחום דיני האישות, נשלחו טפסים גם ל-15 המשרדים שהינם בעלי שם בתחום.

לביצוע התשאול העסיקה D&B עורך דין, שנשכר במיוחד לצורך זה וקיים פגישות עם מרבית המשרדים אליהם נשלחו טפסים.

* הנתונים המופיעים להלן הינם הערכת צמרת משרדי עו"ד בישראל ונקבעו כשקלול תשובותיהם של כ-100 המשרדים הגדולים, כפי שדורגו בדנס-100 2003.

הערכה לא שיגרתית של משרדי עורכי הדין, לפי פרמטר איכותי ולא כמותי, בוצעה במהלך השנה האחרונה על ידי חברת D&B דן אנד ברדסטריט ישראל. החברה החליטה לפלח את הדרוג הכללי של עורכי הדין המובילים בישראל ל"נישות" ולבדוק מהי הערכתם של עורכי הדין, לגבי עמיתיהם בשני תחומי התמחות מובילים, דיני אישות ודיני עבודה.

בטבלאות המצורפות ניתן לראות מיהם המשרדים המוערכים ביותר על ידי עורכי הדין. הטבלה כוללת הערכה של 15 משרדים מובילים בדיני אישות ו-8 משרדי דיני העבודה המובילים בישראל. שתי קבוצות המשרדים הללו הן המובילות את ההערכה האיכותית על סמך דעת עמיתיהם.

D&B דן אנד ברדסטריט ישראל מדרגת מזה 6 שנים את משרדי עורכי הדין הגדולים בישראל, בהתבסס על מספר עורכי הדין המועסקים בהם. דירוג זה זוכה להערכה רבה והמשרדים הגדולים משתפים עימו פעולה. במהלך השנים בהם מוצג הדירוג, הועלו לא פעם בקשות מצד משרדים, להציג הערכה שאיננה רק כמותית (לפי גודל), אלא כזו המבוססת על האיכויות של המשרד, אפילו אם מועסקים בו עורכי דין בודדים.

עורכי הדין המובילים המתמחים בדיני עבודה

דיני עבודה-לפי סדר א-ב
ברנזון חיים, עו"ד
גולן תמר, עו"ד
הולין, מירוני ושות'
חלד אשר, עו"ד
לין אורנה, עו"ד
נ. פיינברג ושות'
סטריקובסקי, גל, ברוך, פורת ושות'
שמר אריאל, עו"ד

עורכי הדין המובילים המתמחים בדיני אישות

דיני אישות-לפי סדר א-ב
בן דרור אמנון, עו"ד
בר-מוחא מאיר, עו"ד
דון-יחייא בני, עו"ד
הדר רמי, עו"ד
ולנר זאב, עו"ד
זינגר אבנר, עו"ד
ירקוני יורם, עו"ד
מורן שמואל, עו"ד
מנדלסון, ישראלי, מרגלית
סידי יעקב, עו"ד
סמוכה ציון, עו"ד
פרי אפי, עו"ד
קניר פסח, עו"ד
רוזנבלום זרח, עו"ד
שלם ניסים, עו"ד

5 חודשים רצופים של התרחבות המגזר היצרני; המדד עמד באפריל על 57.1% לעומת 56.3% במארס

קו 50% מפריד בין האטה להתרחבות של המגזר היצרני במשק.

רכיב המחירים המשיך זה החודש התשיעי ברציפות להתרחב, ונצפתה התחזקות נוספת - 74.5% לעומת 73.8% במארס, עליה של 11.5% בחודשיים האחרונים.

רכיב כמות הרכישות למלאי מתרחב זה החודש השני ברציפות אף שנרשמה ירידה קלה - 57.5% לעומת 58.0%, ירידה קלה של 0.5% לעומת מארס.

רכיב רמות המלאי של חומרי הגלם נמצא עדיין בהתרחבות - 52.0% לעומת 54.0%, ירידה קלה של 2.0% לעומת החודש הקודם.

רכיבים במדד מתחת לקו 50% המפריד בין האטה להתרחבות:

ברכיב מלאי מוצר מוגמר חל החודש שינוי כיוון, ולאחר חודשיים של התרחבות חצה רכיב זה את קו 50% המפריד בין האטה להתרחבות ועבר להאטה - 49.5% לעומת 50.7% במארס.

ברכיב זמני האספקה ביבוא המשיכה מגמת האטה אם כי החודש חלה עליה קלה לעומת מארס - 34.4% לעומת 34.1%.

ברכיב זמני האספקה בשוק המקומי המשיכה מגמת האטה הנמשכת זה 5 חודשים ברציפות - 46.4% לעומת 42.1%, עליה של 4.3%.

המשקים היצרניים באנגליה וארה"ב משיכים להתרחב

מנתונים אשר נתקבלו ממדדי מנהלי הרכש בארה"ב ובאנגליה עולה, כי המשקים היצרניים בשתי המדינות הללו ממשיכים גם באפריל להימצא בהתרחבות, אך בעוד שבמשק האמריקאי חלה התמתנות קלה במגמה, במדד האנגלי חלה התעצמות במגמה. המדד האמריקאי עומד על 62.4% לעומת 62.5% כאשר רכיב הביקושים הן המקומיים והן ליצוא וכן רכיב תפוקות הייצור ממשיכים בהתרחבות. המדד האנגלי עומד על 55.1% לעומת 53.7%.

מדד מנהלי הרכש בישראל לחודש אפריל 2004 ממשיך להתרחב, זה החודש החמישי ברציפות. באפריל הוא עמד על 57.1% לעומת 56.3% במארס (סדרת נתונים מנוכה עונתיות). זה הערך הגבוה ביותר שנמדד מאז ינואר 2002. זו מסקנת ניתוח מדד מנהלי הרכש המשותף לחברת D&B דן אנד ברדסטריט ישראל ו-ארגון מנהלי הרכש.

גם באפריל המשיכו כל הרכיבים החשובים והמרכזיים במדד להתרחב. רק 3 רכיבים נמצאו באפריל מתחת לקו 50%, המפריד בין האטה להתרחבות. 7 רכיבים נמצאים בקטגוריית התרחבות, אף שבחלק מהם נרשמה באפריל ירידה קלה.

מומחי D&B דן אנד ברדסטריט וארגון מנהלי הרכש אומרים, כי המשך התעצמות מגמת ההתרחבות במדד והמשך הגידול ברכיב הביקושים המקומיים, ברכיב הביקושים ליצוא וברכיב תפוקות הייצור, מהווים סיבה לאופטימיות לחודשים הבאים.

רכיבים במדד מעל קו 50% המפריד בין האטה להתרחבות:

רכיב הביקושים המקומיים משלים 3 חודשים רצופים של התרחבות, אף כי חלה באפריל ירידה קלה בערך הנמדד, והרכיב היה 54.0% לעומת 55.3% שנמדד במארס.

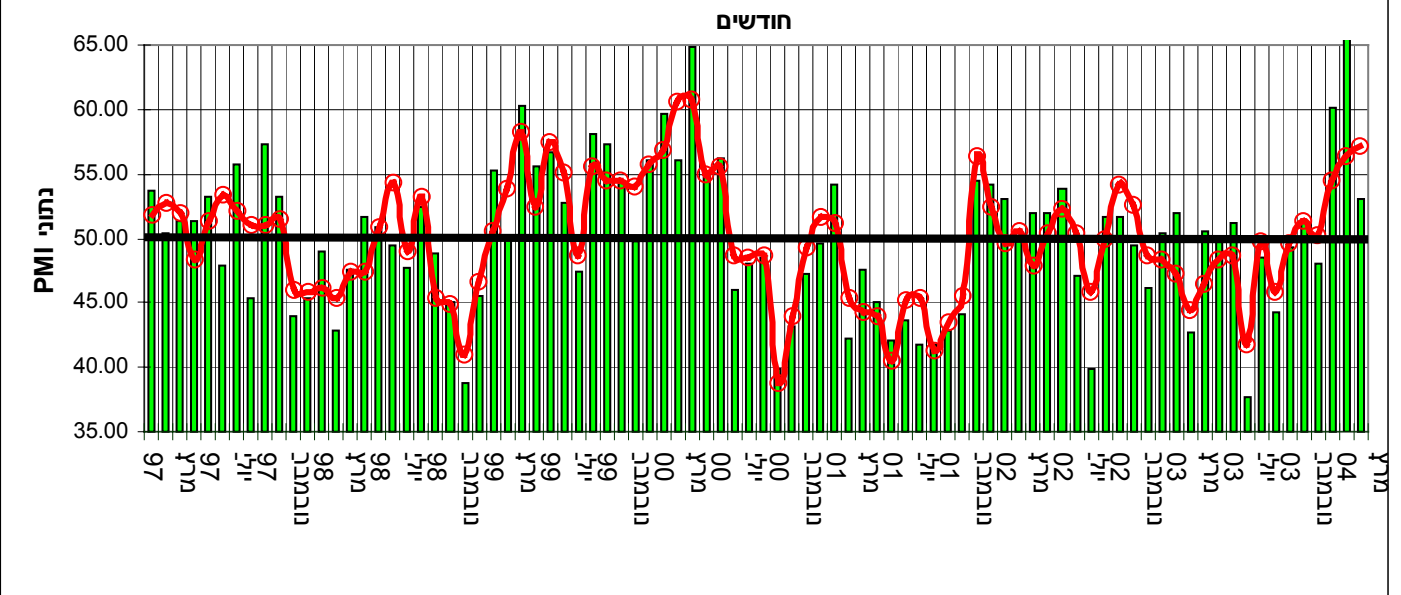
רכיב הביקושים ליצוא ממשיך זה החודש השלישי ברציפות להתרחב ואף חלה התעצמות במגמה - 63.8% לעומת 58.6%, עליה של 5.2%. זה הערך הגבוה ביותר שנמדד ברכיב זה מאז מאי 2000.

רכיב תפוקות הייצור משלים חצי שנה רצופה של התרחבות ובאפריל אף התעצמה המגמה - 58.5% לעומת 57.2% במארס, עליה של 1.5%.

גם **רכיב התעסוקה** המשיך להתרחב, אף כי חלה ירידה דרסטית בערך הנמדד 50.6% לעומת 61.3% במארס, ירידה של 10.7%.

מדד מנהלי הרכש - PMI

מדד מנוכה השפעות עונתיות - מדד

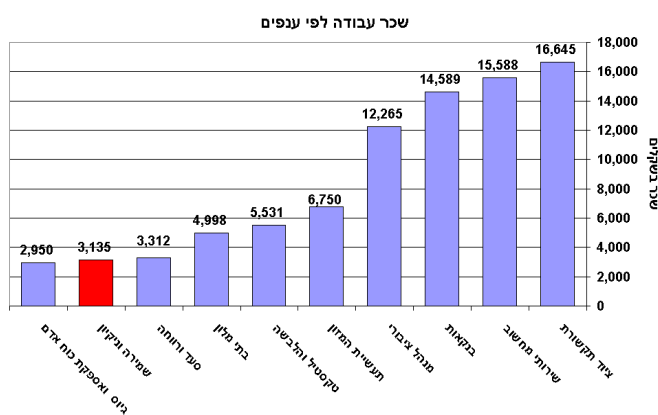

ענף השמירה האבטחה והניקיון מגלגל כ-7 מיליארד שקל מפעילות של כ-300 חברות

רמת הריכוזיות בענף גבוהה - עיקר ההכנסות בענף מרוכזות בחברות הגדולות. כ-39.8% מסך המכירות נרשמות ב-26 החברות הגדולות בענף המציגות פדיון של מעל ל-40 מיליון שקל. הענף מאופיין במספר גדול של חברות בעלי מחזורי מכירות נמוכים. כ-74.3% מהחברות בענף מציגות פדיון של כחצי מיליארד שקל המהווה כ-8.2% מסך המכירות בענף. הפדיון השנתי הממוצע לחברה בענף מסתכם בכ-2.2 מ' שקל.

שכר העבודה בענף שירותי השמירה והאבטחה הוא מהנמוכים במשק. שכר העבודה לשעה הוא שכר המינימום המסתכם בכ-18 שקל לשעה. סך השכר לעובד בענף מסתכם בממוצע בכ-3,312 שקל.

בהשוואה לשאר ענפי המשק בולט השכר הנמוך בענף. השכר הנמוך ביותר נהוג בחברות כ"א, מדובר בכ-2,950 שקל בלבד. השכר הגבוה ביותר משולם בחברות הטכנולוגיה מעל ל-16 אלף שקל, פי 5 מהשכר בתחום שירותי השמירה והניקיון.

בשנת 2003, 55% מכלל השכירים בענפי השמירה והניקיון, השתכרו עד למחצית מהשכר ושכרם הממוצע היה 1,838 שקל בחודש. ב-2003 חלה ירידה בשיעור של כ-3% בשכר בכלל המשק והשכר הממוצע למשרת שכיר היה 6,985 שקל. מרכיב השכר הוא הוצאה הגדולה ביותר של חברות השמירה מתוך כלל תקציב הוצאותיהן.

מחזור המכירות המצרפי של החברות הפועלות בענף נע בין 6.5 ל-7 מיליארד שקל בשנה והוא כולל את גם את הכנסותיהן של החברות מתחומים אחרים כגון: שירותי ניקיון, כוח אדם ועוד. מחזור ההכנסות הענפי לתחומי השמירה והאבטחה בלבד נע בין 2.5 ל-3 מיליארד שקל בשנה ונמצא במגמת עלייה.

בין השנים 2000-2003 נרשמה מגמת עלייה בפדיון המצרפי של חברות השמירה האבטחה והניקיון בישראל, למרות שבשנים 2001-2003 חלה ירידה בהכנסות המצרפיות של כלל השירותים במשק. בטבלה הבאה מוצגים שיעור השינויים בפדיון (%) של הענף בהשוואה לפדיון המצרפי של כלל השירותים במשק:

שנה	שמירה אבטחה וניקיון	כלל השירותים
1997	17.4%	1.1%
1998	5.2%	21.4%
1999	-3.2%	3.1%
2000	12%	19.9%
2001	11.7%	-1.2%
2002	9.1%	-2.4%
2003	1.3%	-3.1%

מבנה העלויות של החברות בענף כולל בעיקר הוצאות שכר עבודה (כולל הוצאות סוציאליות), המהוות כ-80% מכלל התקציב השנתי. יותר הוצאות כוללות רכישה של מדים, כלי נשק, אמצעי תקשורת וכו' הנרכשים בדרך כלל פעם או פעמיים בשנה באופן מרוכז.

בתחומי השמירה, האבטחה והניקיון בישראל פועלים כ-300 עסקים וחברות בעלי פדיון מצרפי כולל של כ-6.5-7 מיליארד שקל. מנתוני התפלגות הפדיון לפי מספר עוסקים, בולט המספר הגבוה של עוסקים בעלי פדיון נמוך של עד 1 מיליון, מדובר בכ-74.3% מסך החברות והעסקים בענף. חברת D&B דן אנד ברדסטריט ישראל ביצעה חקר מעמיק של ענף האבטחה, השמירה והניקיון בישראל ואלה עיקרי ממצאיו.

מהתפלגות הפדיון לפי היקף ההכנסות עולה, כי כ-2.6 מיליארד שקל, המהווה כ-39.8% מסך ההכנסות בענף הניקיון, השמירה והאבטחה, הם בחברות המוכרות מעל 40 מיליון שקל. הקטגוריה השנייה בגודלה היא חברות עם מחזור מכירות של בין 5-1 מיליון שקל, בתחום זה נרשמות כ-18.3% מההכנסות בענף.

מניתוח הנתונים עולה כי: רמת הריכוזיות בענף גבוהה - עיקר ההכנסות בענף מרוכזות בחברות הגדולות. כ-39.8% מסך המכירות נרשמות ב-26 החברות הגדולות בענף המציגות פדיון של מעל ל-40 מיליון שקל.

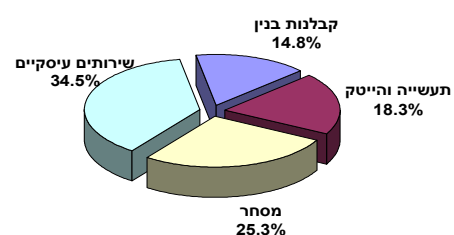
הענף מאופיין במספר גדול של חברות בעלי מחזורי מכירות נמוכים. כ-74.3% מהחברות בענף מציגות פדיון של כחצי מיליארד שקל המהווה כ-8.2% מסך המכירות בענף. הפדיון השנתי הממוצע לחברה בענף מסתכם בכ-2.2 מ' שקל.

בשנת 2003 הועסקו בענפי השמירה האבטחה ושירותי הניקיון בישראל כ-103 אלף עובדים. כ-36% מתוכם הועסקו במשרה חלקית אשר עבדו בממוצע 20.9 שעות בשבוע. ממדגם של חברות בענף אשר נערך על ידי "הכנסות - מרכז למחקר ומידע" עולה כי בסוף שנת 2003, הביקוש לעובדים בכל ענף האבטחה והשמירה בישראל הסתכם בכ-4,100 עובדים נוספים.

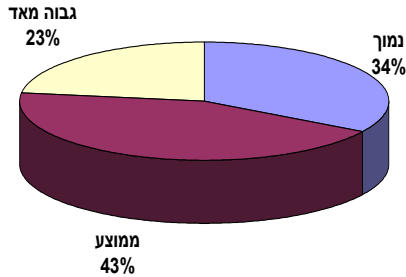
להלן טבלת התפלגות מספר החברות והעוסקים בענף לפי גודל הפדיון:

התפלגות הפדיון בענף לפי היקף המכירות							
ענף שמירה ואבטחה	גודל הפדיון במיליוני ש"ח						
	0-1	1-5	5-10	10-20	20-40	40+	סה"כ
מספר עוסקים	2,163	541	102	55	23	26	2,910
אחוזים	74.3%	18.6%	3.5%	1.9%	0.8%	0.9%	100%

מפילוח הלקוחות בענף עולה כי כ-43% מהלקוחות בענף הן חברות העוסקות בתחום השירותים העסקיים. ענף המסחר הכולל קמעונאים וסיטונאים מהווה כ-25% מסך הלקוחות בענף.

ברמת סיכון נמוכה מדורגים כ- 34% מהחברות והעסקים בענף. להלן התפלגות הסיכון של החברות והעסקים בענף השמירה והאבטחה בישראל:

בבחינה של דו"חות כספיים של חברות בענף (על פי מאגרי D&B) עולה, כי שיעורי הרווח הגולמי בענף נעים סביב ה- 40% ובשורה התחתונה נע שיעור הרווח הנקי בין 5% ל-7% מסך המחזור. גורמים בענף מסור, כי בשנת 2003 חלה ירידה בשיעורי הרווחיות, אך ציין כי ברבעון הראשון של שנת 2004 ישנה עלייה במכירות וברווחים הצפוייה להמשך גם בעתיד הקרוב.

רמות הסיכון בענף

רמת סיכון גבוה מאד משקפת את אחוז החברות והעסקים המאופיינים במוסר תשלומים לקוי, מעורבות בתביעות המהוות איום על הפעילות השוטפת, חוסר יכולת לעמוד בהתחייבויות וכו'. מנגד רמת סיכון נמוכה כוללת את אחוז החברות אשר נמצאו כחברות עם מאפיינים של יציבות בינהם איתנות פיננסית טובה, מוסר תשלומים תקין וותק של מספר רב של שנים. מניתוח התפלגות הסיכונים בענף השמירה ואבטחה בישראל עולים הממצאים הבאים:

כ- 23% מהחברות והעסקים בענף דורגו ברמת סיכון גבוהה מאוד וזאת בהשוואה לכ- 17% בכלל המשק. במהלך שנת 2003 חלה עלייה בשיעור של 0.6% בחברות המדורגות ברמת סיכון גבוהה. ברמת סיכון ממוצעת דורגו כ- 43% מהחברות והעסקים בענף.

חברות מובילות בענף

דירוג 2004	שם משרד	הכנסות מפעילות \$' במיל	שיעור שינוי (%)	מספר מאבטחים	מספר שומרים	מספר עובדי מוקד	מועסקים	מספר מנויי המוקד	מספר כלי הנשק בבעלות החברה
1	קבוצת השמירה	191.0	5.2	-	-	-	15,000	-	-
2	מודיעין אזרחי	82.8	12.0	-	-	-	6,800	2,000	3,400
3	ע.מ.י.ש.ב. שרותים	58.4	46.9	2,500	1,750	200	6,520	6,200	4,500
4	שרותי השומרים	33.2	37.7	1,500	450	20	2,600	2,200	1,534
5	קבוצת מיקוד	32.0	28.0	900	1,000	20	3,580	-	900
6	צוות 3	25.7	17.0	470	602	101	1,922	8,016	446
7	קבוצת כפיר	23.0	27.8	980	620	80	3,070	3,200	1,300
8	שמירה ובטחון	21.7	11.4	1,000	570	30	2,030	350	1,000
9	מוקד אמון סביון 1997~	20.0	-	-	-	-	1,300	-	-
10	ש. ניר הצפון 1991	18.4	3.2	700	150	15	2,100	-	700
11	אנוש אבטחה ואחזקה	16.0	23.1	450	500	20	1,420	-	500
12	רשף בטחון	14.2	40.5	650	353	20	1,513	1,500	790
13	צוות בטחון	13.2	-6.4	916	79	-	1,071	-	-
14	אחים עובדיה	12.6	19.9	150	250	10	1,652	-	150
15	ג'יי.אר. ערד בטחון	9.6	-2.3	380	142	-	737	-	454
16	שחף אבטחה	9.3	26.8	309	367	16	781	1,700	321
17	רעם בטחון	8.4	5.6	250	650	25	1,153	2,500	260
18	משמרת אבטחה ונקיון (נהריה)	8.3	-	189	326	-	743	-	195
19	בן בטחון	7.3	-3.1	450	124	20	619	2,200	500
20	א.בר בטחון	7.1	213.6	67	320	6	418	1	100

~ נתוני החברה מעורכים

ארבע קופות החולים הגדולות בישראל רשמו הכנסות של 5.6 מיליארד דולר בארבעתן כ-6.8 מיליון מבטחים

שרותי בריאות כללית מובילה את דרוג קופות החולים. מספר המבטחים בקופות החולים מאוחדת גדל בשיעור הגבוה ביותר - 4.7%. אחריה קופת חולים מכבי עם 2.1%. באיזור הצפון מהווה קופת חולים כללית כ-72% מסה"כ המבטחים.

הכספים הנגבים על ידי הביטוח הלאומי מתחלקים לפי מפתח של מספר המבטחים בכל קופה וגילם בין קופות החולים השונות, בנוסף לדמי בטוח הבריאות, מקבלות קופות החולים השלמה מתקציב המדינה להשלמת עלות סל הבריאות.

קופות חולים כללית מרכזת כיום יותר מ-50% מסה"כ המבטחים במדינה, אולם, ניתוח של העשור האחרון מלמד שישנה ירידה מסויימת בחלקה של קופת חולים כללית (מכ-62% מהמבטחים בשנת 1995 לכ-55% בשנת 2003) במקביל, נרשמה עליה מדורגת במבטחי שאר הקופות.

הגידול הרב ביותר במספר מבטחים בין 1995 ל-2002 היה במאוחדת - 43.6%

בחינת גידול מספר המבטחים בקופות מאז 1995 ועד סוף שנת 2002, על פי נתוני משרד הבריאות, מלמדת כי מספר המבטחים בקופת חולים מאוחדת גדל בשיעור הגבוה ביותר בתקופה זו (45.3%) אחריה קופת חולים מכבי עם 43.6% שיעור גידול מצטבר.

ניתוח של מבטחי קופת החולים לפי איזורי הארץ מלמד, שקופת חולים כללית מובילה במספר המבטחים בכל האיזורים אולם, חלקה היחסי באיזור תל-אביב ובאיזור יש"ע הינו הנמוך ביותר (כ-45% מסה"כ מבטחי תל-אביב וכ-35% ממבטחי יש"ע) מאידך, באיזור הצפון מהווה קופת חולים כללית כ-72% מסה"כ המבטחים.

קופת חולים לאומית מובילה בחלקה היחסי ביש"ע (כ-24.2%) לעומת חלקה בסה"כ האוכלוסיה הנאמד בכ-9%.

באיזור תל-אביב המובילה באופן יחסי הינה קופת חולים מכבי שחלקה הינו כ-40% מהמבטחים ביחס לכ-24% חלקה של קופת חולים מכבי בכלל האוכלוסיה.

ארבע קופות החולים הגדולות בישראל רשמו הכנסות בסך 5.65 מיליארד דולר בשנת 2003 - קיטון זעיר של פחות מאחוז לעומת הכנסות השנה שקדמה לה. בסך הכל מבטחים בארבע הקופות המובילות 6.8 מיליון אישה ואיש.

אין שינוי בדרוג קופות החולים ושרותי בריאות כללית ממשיכה להוביל את הדרוג, אחריה במקום השני מכבי שירותי בריאות, אחריהן במקום השלישי קופת חולים מאוחדת ובמקום הרביעי בדרוג קופת חולים לאומית.

כך עולה מניתוח דרוג דנס-100 2004 של חברת D&B דן אנד ברדסטריט ישראל על קופות החולים בארץ.

יש פער ניכר בין קופ"ח כללית שלה הכנסות בסך 3.53 מיליארד דולר, לבאה אחריה מכבי עם 1.14 מיליארד דולר, לבאה אחריה קופ"ח מאוחדת עם 495 מיליון דולר ולסוגרת את הדרוג קופ"ח לאומית עם 469 מיליון דולר הכנסות.

בקופ"ח כללית קטנה הפעילות בין 2002 ל-2003 ב-0.5% וגם בלאומית קטנה הפעילות ב-2.5% במכבי נרשם גידול של 1% ובמאוחדת 3.3% גידול.

במספר המבטחים רשמו כל ארבע הקופות גידול. המשמעותי ביותר בשיעור של 4.7% נרשם בקופ"ח מאוחדת. אחריה בקופ"ח מכבי עם 2.1% גידול במספר המבטחים. ב-0.7% גדל מספר המבטחים בקופ"ח כללית וב-0.6% בקופ"ח לאומית.

בעשור האחרון ירידה מסויימת בחלקה של קופ"ח כללית בכלל המבטחים

על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, כל תושב במדינת ישראל חייב להירשם באחת מ-4 קופות החולים.

דרוג 2004	שם הקופה	סה"כ הכנסות מפעילות 2003		הכנסות לפי חוק בריאות במיל' \$ 2003	סך כל הכנסות אחרות במיל' \$ 2003	מספר מבטחים 2003		דרוג 2003
		מיליוני \$	% שינוי			אלפים	% שינוי	
1	שרותי בריאות כללית	3,538.2	-0.5	2,736.9	801.4	3,739,603	0.7	1
2	מכבי שרותי בריאות	1,145.4	1.0	940.2	205.2	1,626,045	2.1	2
3	קופת חולים מאוחדת	495.0	3.3	428.0	67.0	781,000	4.7	3
4	קופת חולים לאומית	469.5	-2.5	417.0	52.5	671,164	0.6	4

רוב חברות הליסינג גדלו אשתקד; חלקן בעשרות אחוזים; מספר הרכבים בשוק הליסינג עומד על כ-95 אלף

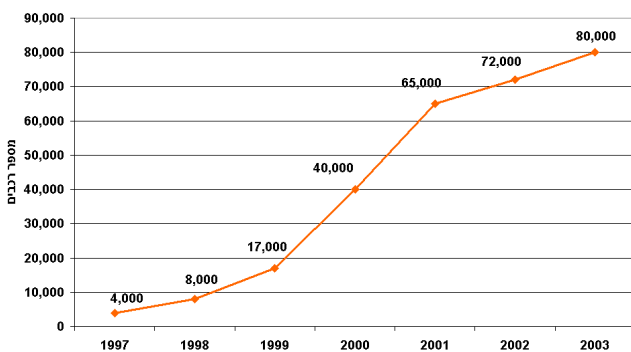
95 אלף כלי רכב בשוק הליסינג המימוני והתפעולי

שוק הליסינג בישראל מורכב מליסינג תפעולי וליסינג מימוני ומונה כ-80 אלף רכבים ומהווה כ-85% מהשוק. הליסינג המימוני מהווה כ-15%.

ענף הליסינג בישראל עבר שינוי תרבותי מאז החלו חברות ההיי-טק להעניק לעובדיהן כלי רכב. עם הזמן נכנסו לענף גם חברות גדולות מתחומים אחרים במגזר העסקי, ובהם בנקים וחברות תעשייתיות.

ענף הליסינג התפעולי מאופיין במגמת צמיחה בשנים האחרונות הנובעת בעיקר מגידול בחברות גדולות ומוסדות פיננסיים וממשלתיים המעניקים לעובדיהם רכב כחלק מתנאי העסקה. עפ"י הערכות של גורמים בענף, שוק הליסינג צפוי לצמוח בשנים הבאות ולהגיע לכ-150 אלף כלי רכב. לפי הערכות אלה כשני שלישי מפותנציאל השוק טרם מוצה.

התפתחות ענף הליסינג

רוב חברות הליסינג בישראל רשמו אשתקד גידול בפעילות ובתיק הנכסים שלהן. היקפי הגידול בתיק הנכסים שלהן נע מ-1% בחברת אמפא קפיטל מקום 6 בדורג ועד 40.6% גידול בחברת דן רכב ותחבורה מקום 3 בדורג.

במקום הראשון נמצאת, כמו אשתקד חברת אלבר עם תיק נכסים של 478 מיליון דולר. היא שמרה על מיקומה בצמרת הדרוג, למרות קיטון לא מבוטל בשעור 15.2% שנרשם בהיקף תיק הנכסים לעומת שנה קודמת.

כך עולה מדורג דנס-100 2004 של חברת D&B דן אנד ברדסטריט ישראל על חברות הליסינג בארץ

חברת ניו קופל המדורגת במקום השני מחזיקה תיק נכסים שהיקפו 412.7 מיליון דולר וגידול של 15.5% לעומת שנה קודמת. ההשקעות של חברה זו בכלי רכב היו גדולות ביותר בשנה שעברה והסתכמו ב-366.6 מיליון דולר, בעוד שאצל הראשונה בדורג, חברת אלבר היה היקף ההשקעות בכלי רכב 335 מיליון דולר.

סך כל הנכסים של 14 חברות הליסינג המופיעות בדורג דנס-100 2004 מסתכם בכ-2.16 מיליארד דולר.

רוב חברות חברות הליסינג בישראל הן חברות-בנות של חברות או קבוצות גדולות אחרות כמו: אפרייר חברה לשיכון (אלבר), בנק לאומי (דן רכב ותחבורה), יו.אם.אי. (טרפיק ליס), חברה להשקעות לפיתוח תעשייה (אמא קפיטל). ועוד.

מחצית בדיוק - 7 חברות - של החברות המדורגות מחזיקות בתיק נכסים שהיקפו בין 100 מיליון דולר כמו חברת אוריט ליס 105.2 מיליון דולר מקום 7 בדורג ועד חברת אלבר במקום הראשון עם 478 מיליון דולר.

מהמקום ה-8 בדורג ועד המקום האחרון מחזיקות החברות בתיק נכסים נמוך מ-100 מיליון דולר. במקום האחרון חברת גולדמסטר 27.6 מיליון דולר ועד אמפא קפיטל קאר ליס עם 81.6 מיליון דולר.

דירוג 2004	שם חברה	סה"כ נכסים		אשראי לציבור \$ במיל'	השקעות בכלי רכב \$ במיל'	הון עצמי \$ במיל'	חברת אם	דירוג 2003
		מיליון \$	% שנוי					
1	אלבר	478.0	-15.2	52.0	335.0	-	אפרייר חב' לשיכון	1
2	\$ניו קופל	412.7	15.5	-	366.6	30.4	-	2
3	\$ (דן רכב ותחבורה ד.ר.ת. אוויס	268.7	40.6	-	219.3	50.4	אמד פיתוח נדל"ן והשקעות	3
4	לאומי ליסינג	263.0	-	200.2	-	147.6	בנק לאומי לישראל	-
5	\$הרץ השכרת רכב	160.3	18.6	-	127.1	54.2	מאיר חב' למכונות ומשאיות	-
6	אמפא קפיטל	116.9	1.0	35.7	74.4	17.7	חב' להשקעות לפתוח תעשייה	4
7	אופרייט ליס	105.2	9.2	-	85.6	3.4	תפארת המכונית ליסינג	5
*	אמפא קפיטל קאר ליס	81.6	15.7	-	74.4	3.6	חמית חב' לסחר מימון	*
8	פמה ליסינג	68.6	2.7	68.0	-	10.6	פמה השקעות ונכסים	6
9	טרפיק ליס	52.1	40.1	-	47.0	1.7	יו.אם.איי+ טרפיק השכרת רכב	9
10	באדג'ט השכרת רכב (ישראל)^^	50.3	29.0	-	35.4	12.8	-	-
11	\$אמיליה פיתוח	38.0	-9.5	3.5	-	29.9	-	7
12	דורנט ^	38.0	-	-	34.0	9.9	סטומהמר אמסטרדם אנ'ו	10
13	גולדמסטר ^	27.6	-	-	22.2	2.1	-	8

^ - הנתונים נכונים ל - 30/06/2003

^^ - הנתונים נכונים ל - 30/09/2003

* - חברת אם מדורגת

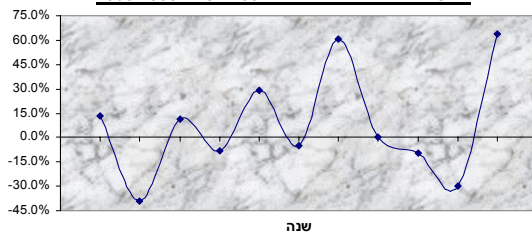
\$ - החברה נסחרת בישראל

גידולים של מאות אחוזים בהיקפי תיקי ההשקעות ב-2003; כלל פיננסים מובילה את הדרוג; בסה"כ גדל תיק ההשקעות ב-63.2%

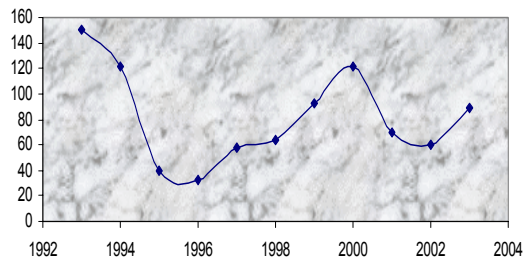
לאחר שנתיים קשות אופיינה 2003 בפעילות ערה ומוצלחת בשוק ההון הסחיר ובמהלכה אף נרשם גידול ניכר במחזורי המסחר ובהענות הציבור להזרים כספים לשוק ההון. כמעט כל אפיקי ההשקעה הניבו תשואות ריאליות גבוהות. השינוי נובע מהשפעות מגוונות כגון גיבושה של תכנית כלכלית, הקלה במצב הבטחוני, הורדת שעורי הריבית והתחזקות הכלכלה העולמית ושיפור בשווקי ההון הבינלאומיים בעיקר בארה"ב.

להלן גרפים המתארים את התפתחות המדדים בשוק ההון בשנים האחרונות:

התשואה הריאלית במניות ת"א 100 בשנים 1993-2003

מחזורי המסחר במניות בשנים 1993-2003 (במיליארדי ש"ח)

תיק ההשקעות של החברות והגופים לניהול תיקי ני"ע וקרנות בשוק ההון גדל מ-2002 ב-63.2% בשנת 2003. בסך הכל הסתכם תיק ההשקעות אשתקד ב-31.7 מיליארד דולר לעומת 19.4 מיליארד דולר שנה קודם לכן. כלל פיננסים בטוחה שמרה על מקומה בראש הדרוג, עם גידול של 51.3% מ-2.67 מיליארד דולר השקעות ל-4.05 מיליארד דולר ב-2003. יצוין כי כלל פיננסים רכשה במאסר אשתקד את מלוא השליטה במניות אילנות בטוחה ושינתה את שם החברה.

זינוקים דרמטיים בהיקף תיק ההשקעות היו בחברת אקסלנס מקום 8 בדרוג גידול של 218.4% מ-60.2 מיליון דולר ב-2002 ל-1.91 מיליארד דולר ב-2003. זאת, בין היתר, עקב מיזוג פעילותה עם חברת נשואה זנקס.

אלה עיקרי הממצאים של דרוג דנס-100 2004 על החברות המנהלות תיקי בשקעה בשוק ההון שמפרסמת חברת D&B דן אנד ברדסטריט ישראל.

כל 20 החברות המדורגות בדנס-100 של D&B רשמו שיפור חד בפעילות החל מזינוק (הזעיר ביותר) של 13.6% בהראל שוקי הון ועד כאמור ל-218.4% באקסלנס.

קפיצות בהיקף התיק המנוהל היו גם בחברת פסגות מנהלי קרנות נאמנות 103.1% גידול בין שנה לשנה – מקום שלישי בדרוג. בסוף דצמבר 2003 הועברו קרנות אופק קרנות נאמנות לידי פסגות, דבר שהשפיע על היקף התיק שלה. כך גם חברת דיקלה עם 103.9% גידול - מקום 12 בדרוג חברות שוק ההון.

בצמרת דרוג דן אנד ברסטריט של חברות ניהול התיקים וקרנות הנאמנות בשוק ההון חלו שני שינויים מהותיים: פסגות מנהלי קרנות נאמנות עלתה למקום השלישי, מהמקום ה-5 בדרוג אשתקד ואקסלנס עלתה למקום ה-8 מהמקום ה-12 אשתקד.

יצוין כי בישראל פועלים גופים רבים בתחום ניהול התיקים בניירות ערך וקרנות ובהם בנקים מסחריים, מנהלי קרנות ומנהלי תיקים פרטיים.

דירוג 2004	שם החברה	סה"כ תיק השקעות		תיק השקעות			מספר מועסקים	חברת אם	דירוג 2003
		במיל" \$	אחוז שינוי	כספי לקוחות במיל" \$	קרנות נאמנות במיל" \$	כספי החברה במיל" \$			
1	כלל פיננסים בטוחה	4,053.0	51.3	-	-	-	146	כלל פיננסים	1
2	להק קרנות נאמנות	3,882.2	85.8	3,882.2	-	-	-	פועלים החזקות פיננסיות	2
3	פסגות מנהלי קרנות נאמנות	3,070.4	103.1	3,070.4	-	-	-	לאומי אחזקות פיננסיות	5
4	לאומי פיא	3,022.5	71.7	3,022.5	-	-	-	לאומי אחזקות פיננסיות	3
5	פ.ק.ן	2,676.0	90.2	2,676.0	-	-	-	פועלים החזקות פיננסיות	6
6	אילנות דיסקונט	2,338.4	98.5	2,338.4	-	-	32	בנק דיסקונט ישראל	8
7	פסגות אופק בית השקעות	1,980.0	17.2	1,980.0	-	-	-	לאומי אחזקות פיננסיים	4
8	\$אקסלנס	1,918.5	218.4	1,224.4	155.3	538.8	114	הראל השקעות בביטוח	12
9	הראל שוקי הון	1,732.0	13.6	1,700.0	25.0	7.0	45	מנורה גאון	9
10	מנורה גאון שוקי הון	1,455.7	15.2	1,291.7	54.0	110.0	83	אי.בי.אי. אחזקות וניהול	7
11	אי.בי.אי. אחזקות וניהול	1,345.0	30.3	1,147.9	183.1	13.9	58	דיקלה - קרנות נאמנות	10
12	דיקלה - קרנות נאמנות	827.3	103.9	827.3	-	-	15	\$דש ני"ע והשקעות	15
13	\$דש ני"ע והשקעות	771.0	28.7	702.9	57.8	10.4	30	פעילים חברה לניהול השקעות	11
14	פעילים חברה לניהול השקעות	730.0	-	-	-	-	-	עמדה	13
15	עמדה	727.4	89.8	727.4	-	-	16	\$אנליסט	16
16	\$אנליסט	483.8	57.1	283.0	175.8	25.0	35	תמיר פישמן	17
17	תמיר פישמן	342.5	66.7	301.4	41.1	-	55	תמיר פישמן ושות'	-
18	תכלית דיסקונט	254.9	63.2	-	-	-	15	בנק דיסקונט ישראל	18
19	אוצרית	113.8	65.6	113.8	-	-	7	בנק אוצר החייל	-
20	\$שרם, פודים, קלנר ושות'	55.7	53.6	-	-	-	82	\$בלוך רוטשטיין	-
21	\$בלוך רוטשטיין	55.4	30.8	34.8	20.6	-	26	-	-

~ נתוני החברה מוערכים
\$ - החברה נסחרת בישראל

יותר ממחצית חברות הבניה המובילות הגדילו ההכנסות ב-2003 חלקן בעשרות אחוזים; שיכון ובינוי ממשיכה להוביל

ירידה בביקושים בענף ומחסור בפועלים; מספר התחלות הבניה של דירות חדשות הנמוך מאז 1989; 28% מהחברות בענף ברמת שיכון גבוהה מאוד, מבין החברות המובילות שיעור החברות שבשיכון נמוך משמעותית

ירידה בביקושים בענף ומחסור בפועלים

ענף הבניה נמצא בהאטה מזה 6 שנים. הירידה בתפוקת הענף כללה הן את הבניה למגורים והן את הבניה לענפי המשק. מגמת הצמצום נמשכה גם השנה ומשקל הענף בתוצר העסקי ירד מכ-12%-13% בשנות השיא '96-'97 לפחות מכ-8% בשנת 2003. ההשקעה בבניה למגורים בישראל היתה כ-19.2 מיליארד שקל ב-2003, לעומת כ-19.5 ב-2002. ההשקעה בענף ירדה בכ-38% מרמתה בשנת '97 שהיתה אז בשיא של כ-31 מיליארד.

עיקר הירידה בתפוקה בענף נובעת מירידה בביקושים (מחירן הריאלי של הדירות ירד ב-6 השנים האחרונות ברציפות בשיעור מצטבר של כ-20%) וזאת בשל ההאטה בקצב גידול האוכלוסייה, לאחר גל העלייה וירידה בתוצר לנפש בשנים האחרונות. בשנת 2003 נמשכת מגמת הקיטון במספר העולים המגיעים ארצה. מספר העולים ירד בשנת 2003 בכ-31% והסתכם בכ-23 אלף עולים בלבד. לשם השוואה בשנות העליה הגדולה מרוסיה בתחילת שנות ה-90' הגיעו מספרי העולים לכ-200 אלף איש.

גורם נוסף לירידה בתפוקת הענף הוא המחסור בפועלים – המצב הבטחוני והסגר על השטחים לא מאפשרים העסקת עובדים מהשטחים. בנוסף, מדיניות הפחתת העובדים הזרים פוגעת ביכולת התחלופה של העובדים מהשטחים ומביאה למצב מסוכן של הקפאת פרויקטים בענף.

מספר התחלות הבניה של דירות חדשות הנמוך מאז 1989

התחלות הבניה למגורים הסתכמו בשנת 2003 ב-29,670 יח"ד, ירידה של כ-8% לעומת שנת 2002. מתוך כלל הדירות שהוחל בבנייתן נבנו כ-75% בבניה פרטית (ירידה של כ-10% לעומת 2002) וכ-25% בבנייה ציבורית. שטח התחלות הבניה לכל הייעודים הסתכם ב-6.4 מ"ר, ירידה של כ-19% לעומת שנת 2002 בה הסתכמו הנתונים בכ-7.9 מ"ר.

יותר ממחצית חברות הבניה המובילות המדורגות בדרוג דנס-100 של 2004 של D&B דן אנד ברדסטריט ישראל רשמו ב-2003 גידול בהכנסות, חלקן אף בשעורים של עשרות אחוזים. כך למשל חברת א. ליבר המדורגת במקום ה-9 בדרוג, רשמה גידול של 43.3% בהכנסות לעומת שנה קודמת וחברת י.ח. דמרי המדורגת במקום ה-13 רשמה גידול של 32.4%. עם זאת יש לזכור, כי הענף מצוי בהאטה מזה שנים אחדות והפעילות בו התכווצה מאוד. (ראה פירוט בהמשך).

הכנסות מגזר זה נתונות לתנודתיות בין השנים, בשל חוקי הדיחוי הכספי ומועד ההכרה בהכנסה. כך ייתכן, כי חברה שעבדה בתפוקה מלאה על פרויקט לא תרשום הכנסה ממנו השנה, ואילו בשנה הבאה כל הפרוייקט ירשם כהכנסה בעת המכירה.

את דרוג 40 חברות הבניה המובילות בישראל מובילה גם השנה חברת שיכון ובינוי אחזקות, עם הכנסות של 924.1 מיליון דולר (קיטון של 4.9% בהכנסות לעומת שנה קודמת) והון עצמי של 85.6 מיליון דולר. בפרמטר של מספר עובדים, היא ממוקמת במקום השני עם 2979 עובדים.

אפריקה ישראל עלתה מהמקום השלישי אשתקד, למקום השני השנה, עם הכנסות בסך 599.4 מיליון דולר גידול של 15.1% ועם הון עצמי של 262.9 מיליון דולר ועם 5000 עובדים. קבוצת אשטרם ירדה למקום השלישי, אף שהכנסותיה גדלו מאשתקד בשיעור של 2.9% ל-547 מיליון דולר.

7 החברות המובילות את דרוג דנס 100 של דן אנד ברדסטריט, רשמו הכנסות של יותר מ-100 מיליון דולר. א.ס.ג'י.אס במקום ה-6 בדירוג עם 105 מיליון דולר ועד שיכון ובינוי אחזקות במקום הראשון עם כמעט מיליארד דולר (924.1). כל שאר החברות, מהמקום ה-7 בדירוג ועד המקום ה-40, רשמו הכנסות הנאמדות בכמה עשרות מיליוני דולר. היקף ההכנסות הנמוך ביותר מבין החברות המובילות ל-משהב במקום ה-40 – 24.7 מיליון דולר.

חברות בניה, יזמות ותשתיות

דרוג 2004	שם חברה	הכנסות		מספר מועסקים	חברת אם	סקטור	דרוג 2003
		מיליוני \$	% שינוי				
1	שיכון ובינוי אחזקות	924.1	-4.9	2,979	-	בניה ויזמות	1
2	אפריקה ישראל להשקעות	599.4	15.1	5,000	-	בניה ויזמות	3
3	קבוצת אשטרם	547.0	2.9	2,324	יונדקו חב' להנדסה	בניה ויזמות	2
*	\$דניה סיבוס	296.5	9.0	780	אפריקה ישראל להשקעות	בניה ויזמות	*
4	\$א.א. דורי	145.6	11.1	650	-	בניה ויזמות	7
5	שפיר	133.8	11.1	240	שפיר מבנים	בניה ותשתיות	8
6	א.ס.ג'י.אס.	105.0	-30.9	160	אספסל + ירונגל	בניה ויזמות	4
7	\$אזורים	96.0	-30.5	115	אי די בי פיתוח	בניה ויזמות	5
8	א.א. ארנסון	84.5	-7.0	1,000	-	בניה ויזמות	9
9	\$א.א. ליבר	82.3	43.3	368	-	בניה ותשתיות	17
10	מי ערד	74.3	-6.5	400	-	בניה ותשתיות	12
11	מליבו	72.4	-48.3	980	י. שלגי אחזקות	בניה ויזמות	6
12	אחים רויכמן	66.9	8.3	360	-	בניה ותשתיות	16

חברות בניה, יזמות ותשתיות (המשך הטבלה)

דירוג 2004	שם חברה	הכנסות		הון עצמי	מספר מועסקים	חברת אם	סקטור	דירוג 2003
		מיליוני \$	% שינוי					
13	י.ח. דמרי	62.7	32.4	11.7	350	י.ח. דמרי אחזקות	בניה ויזמות	19
14	רמט	62.0	-6.1	-	300	-	בניה ותשתיות	14
15	\$מנרב אחזקות	60.6	-35.4	42.4	493	-	בניה ויזמות	10
16	~אביב ושות'	60.0	-	-	-	-	בניה ויזמות	13
17	\$מפעלי יעקב אנגל	57.2	0.8	15.3	90	-	בניה ויזמות	18
18	תדהר בניה	57.0	20.3	2.7	610	קבוצת תדהר	בניה ויזמות	-
19	מרדכי בנימין ובניו	54.8	14.5	6.7	300	מרדכי בנימין ובניו אחזקות	בניה ותשתיות	22
20	חפציבה	52.0	40.0	-	70	-	בניה ויזמות	28
21	\$משולם לוינשטין	47.8	15.8	18.1	60	-	בניה ויזמות	26
22	\$צמנטכל	46.6	-31.8	-45.2	350	-	בניה ויזמות	15
23	פליסים	45.0	-	17.0	130	-	בניה ויזמות	20
24	תגי	41.0	-18.0	1.8	250	-	בניה ויזמות	23
25	פרץ בוני הנגב	37.7	-7.3	12.3	270	-	בניה ויזמות	24
26	קבוצת צמח המרמן	36.5	-10.3	5.0	400	-	בניה ויזמות	27
27	ב. יאיר	34.0	29.8	12.0	35	-	בניה ויזמות	32
28	\$בוני התיכון	32.7	10.6	7.3	100	-	בניה ויזמות	33
29	טר - ארמה	32.0	6.7	-	120	-	בניה ותשתיות	34
*	דרכים	30.2	17.9	-	199	קבוצת אשטרום	בניה ותשתיות	*
30	ב.ס.ט.	30.0	-8.8	-	390	-	בניה ויזמות	30
31	נוה-גד	29.7	-40.9	42.2	26	נכסי הדרים	בניה ויזמות	29
32	קבוצת מזרחי ובניו	28.2	10.6	18.8	314	-	בניה ויזמות	38
33	\$א. לוי	27.0	-15.3	12.3	60	-	בניה ויזמות	31
34	ירון ישעיהו	27.0	73.1	-	4	-	בניה ויזמות	-
35	לסיכו	26.4	-22.1	2.0	135	-	בניה ותשתיות	51
36	דונה חברה להנדסה ובנין	25.7	36.5	5.6	125	-	בניה ויזמות	-
37	\$צרפתי	25.6	3.1	15.8	185	-	בניה ותשתיות	43
38	אל-הר הנדסה ובנין	25.4	-17.2	1.6	44	גנדן השקעות 2000	בניה ויזמות	36
39	האחים ישראל	25.0	-37.6	79.0	65	-	בניה ויזמות	25
40	משהב	24.7	-48.6	34.3	68	הסתדרות הפועל המזרחי	בניה ויזמות	21

^ - נתוני ההכנסות אינן כוללים 43 מיליון דולר , הכנסות אבן וסיד (50% שליטה)
 * - חברת אם מדורגת
 @ - החברה נסחרת בחוץ לארץ
 \$ - החברה נסחרת בישראל

כלל הגדולה בישראל בביטוח כללי ומגדל בביטוח חיים; הסוכנות המובילה מבטח-סימון

ההון העצמי המצרפי של כל החברות עמד על כ-1.9 מיליארד דולר. גידול של כ-25% הנובע בעיקר מרווחיות של החברות ב-2003, בעיקר בשל השגשוג בשוק ההון אשתקד.

את הגידול החד ביותר בפרמטר של הכנסות רשמה חברת ביטוח ישיר – 30.7% ל-173.4 מיליון דולר לעומת 1.60 מיליארד דולר הכנסות בכלל החזקות ביטוח מקום ראשון בדרוג לפי פרמטר של הכנסות. חברת זו רשמה גם את הגידול החד ביותר בהכנסות מביטוח כללי 30.8% ל-162 מיליון דולר לעומת 869.5 מיליון דולר אצל המובילה בפרמטר זה, כלל החזקות ביטוח.

הקפיצה החדה ביותר בהכנסות מביטוח חיים היתה אצל AIG 39.1% ל-3 מיליון דולר לעומת 1.02 מיליארד דולר אצל המובילה מגדל האחזקות.

בפרמטר של הון עצמי מובילה מגדל החזקות עם הון של 551.6 מיליון דולר לעומת 443.1 מיליון דולר אצל כלל החזקות להראל השקעות, יש הון עצמי בסך 324.4 מיליון דולר מקום שלישי בדרוג

מבטח סימון במקום הראשון בדרוג הסוכנויות

מבין סוכנויות הביטוח המובילות בדרוג דנס-100 2004 רשמה את הגידול החד ביותר סוכנות אגם לידרים מקום 8 בדרוג, שקפצה בהיקף העמלות לעומת שנה קודמת ב-23.5% ל-5.5 מיליון דולר. במקום הראשון בדרוג זה מבטח-סימון עם 22 מיליון דולר עמלות וגידול של 3.6%. אגם לידרים רשמה גם את הגידול החד ביותר בפרמטרים – 54.5% לעומת שנה קודמת ל-77.6 מיליון דולר. מתוך 12 הסוכנויות המדרוגות 3 בלבד רשמו קיטון מסוים בפעילות לעומת שנה קודמת.

מתוך ה-12 רק 4 סוכנויות הן בקטגוריה של יותר מ-10 מיליון דולר מהן רק אחת, המובילה בקטגוריה של למעלה מ-20 מיליון דולר עמלות, בכל השאר מדובר בעמלות של מיליונים בודדים. באשר לפרמטרים יש פער ניכר בין המובילה מבטח-סימון, שלה פרמטרים בסך 371.5 מיליון דולר לבאה אחריה תמורה עם 149.6 מיליון דולר ואחריה מדנס עם 141 מיליון דולר. הבאה בדרוג בהיקף הפרמטרים היא אגם לידרים עם 77 מיליון דולר.

מגדל אחזקות מובילה את דרוג חברות הביטוח בישראל לפי דרוג הנכסים, ההכנסות מביטוח חיים וההון העצמי. כך עולה מדרוג דנס 100 2004 שערכה חברת D&B דן אד ברדסטריט ישראל על חברות הביטוח וסוכנויות הביטוח המובילות בישראל. כלל החזקות ביטוח מובילה בפרמטר של סך כל ההכנסות בגין הכנסותיה מביטוח כללי.

יוצא איפה שלפי D&B כלל שולטת בשוק הביטוח הכללי ומגדל שולטת בשוק ביטוח החיים.

ההכנסות המצרפיות מביטוח חיים קטנו השנה בכ-2% בשל האטה הממושכת במשק, שצמצמה מאוד את כמות הפוליסות החדשות ואף גרמה לביטול חלק מהפוליסות הקיימות.

הכנסות שוק הביטוח גדלו ב-5.5%

הכנסות שוק הביטוח הכללי גדלו ב-5.5% כתוצאה מהתייקרות חלק ממרכיבי הפרמטרים וכן מהשינוי בחלוקת מרכיב ביטוח החובה ברכב, בין חברות הביטוח לאבנר. שוק הביטוח בישראל הוא שוק תחרותי המוכה מוצרים דומים וחשוף לתחרות גם מצד הבנקים, קרנות הפנסיה, קופות הגמל וגורמים אחרים המתמחים אף הם במוצרים פיננסיים.

השוק מאופיין בריכוזיות רבה של 5 חברות הביטוח הגדולות שנכסיהן מהווים כ-92% מסך נכסי כל החברות והכנסותיהן של החברות בחמישייה מהוות כ-85% מסך ההכנסות. עם זאת בשנים האחרונות ניכרת בשוק מגמה של הקטנת הריכוזיות בשל שיעורי הגידול בחברות הביטוח הישיר, כמו ביטוח ישיר ו-AIG.

ההון העצמי המצרפי של כל החברות עמד על כ-1.9 מיליארד דולר גידול של כ-25% הנובע בעיקר מרווחיות החברות ב-2003 בעיקר בשל השגשוג בשוק ההון אשתקד.

חברות הביטוח הישיר רשמו צמיחה חדה בפרמטרים שונים

מומחי D&B מציינים, כי את הגידול החד ביותר בפרמטר של נכסים רשמה חברת AIG הממוקמת במקום ה-10, האחרון בטבלת הדרוג לפי נכסים. כאן היה הגידול 37.1% לעומת שנה קודמת. סך נכסיה נאמד ב-157.3 מיליון דולר לעומת 9.57 מיליארד דולר אצל המובילה, מגדל אחזקות.

חברות ביטוח – דירוג ע"פ הכנסות

דירוג 2004	שם חברה	הכנסות כלליות		הכנסות מביטוח		הכנסות מביטוח חיים		נכסים כללי		הון עצמי מיליוני \$	דירוג לפי			דירוג 2003
		מיליוני \$	% שינוי	מיליוני \$	% שינוי	מיליוני \$	% שינוי	מיליוני \$	% שינוי		הון עצמי	הכנסות מביטוח חיים	הכנסות כללי	
1	\$ כלל החזקות ביטוח	1,602.9	-0.2	869.5	2.2	733.4	-2.8	7,459.1	18.1	443.1	1	2	2	1
2	\$ מגדל אחזקות	1,421.6	-3.5	399.1	-1.2	1,022.4	-4.4	9,575.6	14.4	551.6	4	1	1	4
3	\$ הראל השקעות	1,190.7	2.5	759.4	4.4	431.2	-0.7	4,884.2	15.2	324.4	2	3	4	2
4	\$ הפניקס הישראלי	1,048.2	-1.7	532.4	-3.8	515.8	0.6	4,869.2	11.4	234.4	3	4	3	3
5	\$ ממורה	609.2	8.0	310.5	15.7	298.7	1.0	2,777.9	14.2	134.5	5	5	5	5
6	\$ איילון אחזקות	313.0	10.9	267.9	12.0	45.1	5.2	712.0	22.1	53.7	6	7	7	6
*	אריה	274.0	-2.6	188.2	-2.8	85.8	-2.0	1,014.2	15.4	81.4	*	*	*	*
*	המגן	238.7	-4.5	89.7	-3.5	149.0	-5.1	1,417.1	17.5	64.1	*	*	*	*
7	\$ הכשרת הישוב החזקות	236.8	15.8	160.1	27.9	63.3	-6.2	677.9	14.2	8.2	9	6	6	9
8	אליהו	226.7	5.5	192.9	10.0	33.7	-14.5	706.5	23.3	71.7	7	6	8	7
9	\$ ביטוח ישיר	173.4	30.7	162.5	30.8	11.0	30.3	322.4	27.6	41.0	8	8	9	8
10	איי.איי.ג'י.	80.6	19.1	77.6	18.4	3.0	39.1	157.3	37.1	28.4	10	9	10	10

חברות ביטוח דירוג ע"פ נכסים

דירוג 2004	שם חברה	נכסים כללי		הכנסות כלליות		הכנסות מביטוח		הכנסות מביטוח חיים		הון עצמי מיליוני \$	דירוג לפי			דירוג 2003
		% שינוי	מיליוני \$	% שינוי	מיליוני \$	% שינוי	מיליוני \$	% שינוי	מיליוני \$		הכנסות מביטוח כללי	הכנסות מביטוח חיים	הון עצמי	
1	\$מגדל אחזקות	14.4	9,575.6	-3.5	1,421.6	-1.2	399.1	-4.4	1,022.4	551.6	4	1	1	2
2	\$כלל החזקות ביטוח	18.1	7,459.1	-0.2	1,602.9	2.2	869.5	-2.8	733.4	443.1	1	2	2	1
3	\$הראל השקעות	15.2	4,884.2	2.5	1,190.7	4.4	759.4	-0.7	431.2	324.4	2	3	4	3
4	\$הפניקס הישראלי	11.4	4,869.2	-1.7	1,048.2	-3.8	532.4	0.6	515.8	234.4	3	4	3	4
5	\$מנרה	14.2	2,777.9	8.0	609.2	15.7	310.5	1.0	298.7	134.5	5	5	5	5
*	המגן	17.5	1,417.1	-4.5	238.7	-3.5	89.7	-5.1	149.0	64.1	*	*	*	*
*	אריה	15.4	1,014.2	-2.6	274.0	-2.8	188.2	-2.0	85.8	81.4	*	*	*	*
6	\$איילון אחזקות	22.1	712.0	10.9	313.0	12.0	267.9	5.2	45.1	53.7	6	7	7	6
7	אליהו	23.3	706.5	5.5	226.7	10.0	192.9	-14.5	33.7	71.7	7	8	8	7
8	\$הכשרת הישוב החזקות	14.2	677.9	15.8	236.8	27.9	160.1	-6.2	63.3	8.2	9	6	6	8
9	\$ביטוח ישיר	27.6	322.4	30.7	173.4	30.8	162.5	30.3	11.0	41.0	8	9	9	9
10	איי.איי.ג'י.	37.1	157.3	19.1	80.6	18.4	77.6	39.1	3.0	28.4	10	10	10	10

סוכנויות ביטוח

דירוג 2004	שם סוכנות	עמלות		פרמיות		מספר מועסקים	דירוג 2003
		% שינוי	מיליוני \$	% שינוי	מיליוני \$		
1	מבטח סימון	3.6	22.0	-0.3	371.5	285	1
2	מדנס	7.2	15.5	5.4	141.0	186	2
3	שחם ביטוח-היתרון האנושי	1.6	12.0	8.5	110.4	63	3
4	\$סיני החזקות ביטוח	1.9	10.5	47.1	48.8	80	4
5	פלתורס	-6.3	9.4	-	-	120	6
6	דוידוף	-7.9	8.2	-7.9	35.0	77	5
7	קבוצת נאמנים	8.4	7.9	11.9	71.9	54	7
8	תמורה	-6.2	6.1	-0.8	149.6	112	-
9	אגם לידרים	23.5	5.5	54.5	77.6	33	-
10	ד.נ.ר.	4.3	5.4	-	48.4	81	9
11	~מארש ישראל	-	5.0	-	-	-	8
12	רמות סוכנויות ביטוח	12.9	4.1	26.9	41.1	38	-

מקרא לטבלאות:

- ~ נתוני החברה מוערכים
- * חברת אם מדורגת
- @ החברה נסחרת בחוץ לארץ
- \$ החברה נסחרת בישראל

הדירוגים עשויים להשתנות בהתאם למידע נוסף שיתקבל עד למועד פירסום שנתון דנס 100 2004